

บทคัดย่อ

งานศึกษานี้ให้ความสนใจกับพัฒนาการของบทบาทสมาคมชาวจีนที่มีต่อคนไทยเชื้อสายจีนในกรุงเทพฯระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2485 จนถึง พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม และวัฒนธรรมของสังคมไทยที่มีผลต่อบทบาทสมาคมชาวจีนในกรุงเทพฯ และพยายามสะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีต่อสมาคมจีนซึ่งในงานศึกษาจะประกอบไปด้วยความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษา แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประวัติสมาคมจีนในประเทศไทย บทบาทของสมาคมชาวจีนในกรุงเทพฯ และกรณีศึกษา คือ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง บทสุดท้าย คือ บทวิเคราะห์และสรุป

จากผลการศึกษาเมื่อผู้ศึกษาได้มีการสำรวจสมาคมชาวจีนในกรุงเทพฯ พบว่า สมาคมชาวจีนในกรุงเทพฯสามารถแบ่งได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่ สมาคมที่เกี่ยวกับธุรกิจการค้า จำนวน 40 สมาคม สมาคมส่งเสริมวิชาชีพ จำนวน 24 สมาคม สมาคมกลุ่มภาษาจำนวน 9 สมาคม สมาคมระดับอำเภอในจีน จำนวน 14 สมาคม สมาคมแซ่ตระกูลจำนวน 103 สมาคม สมาคมทางสาธารณกุศล จำนวน 252 สมาคม สมาคมทางวัฒนธรรม จำนวน 50 สมาคม สมาคมที่เกี่ยวกับโรงเรียน จำนวน 20 สมาคม สมาคมที่เกี่ยวกับกลุ่มอายุ จำนวน 4 สมาคม รวมทั้งสิ้น 522 สมาคม จากการศึกษาบทบาทของสมาคมจีนในกรุงเทพฯ พบว่า บทบาทของสมาคมจีนในช่วงก่อน พ.ศ. 2512 นั้น มักจะเน้นบทบาทการให้ความช่วยเหลือแก่จีนอพยพซึ่งอยู่ในภูมิภาคเดิมนั้น กลุ่มภาษาพูดอย่างเดียวกัน หรืออยู่ในแซ่ตระกูลเดียวกัน หลังจากนั้นเป็นต้นมาบทบาทของสมาคมชาวจีน มักจะมีการปรับตัวเปลี่ยนแปลงในบทบาทสมาคม เพื่อให้สมาคมสามารถดำรงอยู่ได้ และสามารถดำรงเอกลักษณ์ความเป็นจีนได้อย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็คือ การดำเนินกิจกรรมบทบาททางสาธารณกุศล และการให้ความร่วมมือกับทาง

ราชการ อย่างไรก็ตามบทบาทของสมาคมจีนยังสำคัญอยู่ ดังนั้น สมาคมจีนในกรุงเทพฯยังคงดำรงอยู่ควบคู่กับสังคมไทยต่อไป

Abstract

This is a study of the development of the Chinese Associations' role in Bangkok towards Ethnic Chinese between 1942 and 1992. The study examines individually, the objectives and activities of each Chinese Association in Bangkok and the impact of the political, social and cultural changes in Thai Society on the Chinese Associations in Bangkok. It also attempts to understand the ethnic Chinese perception of the Chinese Associations in Bangkok.

The Thesis consists of 5 chapters. The introduction deals mainly with the sources of the problems, the purpose, scope, theory and past researchs and methodology of research. Chapter II illustrates the historical perspectives of the Development of the Chinese Associations in Thailand. Chapter III focuses on the roles of the Chinese Associations in Bangkok. The Chinese Associations can be divided into nine groups:

1. The Business Chinese Association 40
2. The Professional Chinese Association 24
3. The dialect Chinese Association 9
4. The district Chinese Association 14
5. The clan Chinese Association 103
6. The Public Health Chinese Association 252
7. The cultural Chinese Association 56

8. The educational Chinese Association	20
9. The age Chinese Association	4
Total	522

An attempt is then made to explain the role of these Chinese Associations in Bangkok. Chapter IV discusses the role of Hua Kiaw Poh Teck Tung Association, a Chinese Associations from the ethnic Chinese perspective. Finally, Chapter V concludes by deviding the role of the CHinese associations into two time frames. Prior to 1969, the Chinese associations aimed to help orerseas Chinese who came from the same districts, clans and/or had the same dialects. After 1969, the Chinese associations adapted their role, in order to maintain Chiense ethnicity, by promoting activities in public health and by coorparating with Thai bureacratic association. Therefore, the these associations will continue to play an important part in Thai Society.